

120. Griekenland

juli 2011

Met de euro hebben de rijkere Europese landen (de triple A-raters) de markt in de armere Europese landen gemakkelijker kunnen binnendringen. Duitsland - en wijzelf - kregen andermaal meer Lebensraum' om te investeren. Voor de Griekse eilanden sindsdien - zoals een bevriende Griekenlandvaarder tot zijn verontrusting constateerde - geen kleinschalige vissers meer, maar trawlers die *daar* vissen en *elders* hun winst verzilveren.

Als land A investeert in land B, leent het in feite geld uit (tegen rente) zodat er per saldo een geldstroom op gang komt van B naar A. (cf. nr. 47) Dat gold voor ons in Indië; en dat geldt net zo goed voor Shell (en China) in Afrika en Monsanto in Irak. Ondertussen trekt de landman het geld achterna naar de stad, ondertussen heeft de plaatselijke kruidenier het moeten afleggen tegenover de goedkoper opererende en over kapitaal beschikkende supermarkt en ondertussen trekt het geld weg van arbeidsintensieve, niet elastische, sectoren van de samenleving zoals de landbouw, de zorg en het onderwijs naar de managers aan de geldkraan; geld is magnetisch. Daar hebben we het leven op de lat voor over. Als dat fout gaat zijn we toch niet zelf de dupe maar draait de samenleving - c.q. Europa - als geheel er via faillissementen - gevolgd door het domino-effect van inkomensverliezen er omheen - voor op. Die lat bleek vooral populair in Zuid-Europa. Zo zijn sommige zuideuropese landen door ons, noordeuropeanen, opgekocht. Die landen hebben daar tegenover een sterke, vertrouwenswaardige munt gekregen, de euro. In feite werd hun inflatie bestreden op de manier van het dichtbinden van de veiligheidsklep. Dezer dagen zien we wat het betekent als de mogelijkheid van inflatie als natuurlijke correctiefactor voor landen waar kapitaal zich niet heeft kunnen ophopen, maar die wel hun produkten op de wereldmarkt kwijt willen, vervalt. Ook zonder vriendjespolitiek en gesjoemel ellende alom.

Het bovenstaande kan alleen een eerstejaars econoom bedenken, daarna wordt het te ingewikkeld. Maar wat te doen? Bezuinigen per kaasschaaf om de aandacht af te leiden van een mogelijk defect systeem? Wilders er op afsturen om zijn kop in het witte zand te steken en te verklaren dat de Grieken eigenlijk moslims zijn? Rutte een glad praatje laten houden om onze pretpark-welvaart de hemel in te prijzen? Of minister De Jager laten rondbazuinen dat geen enkele Hollander risico zal lopen, d.w.z. geen enkele verantwoordelijkheid zal hoeven of zelfs mogen dragen (wij denken voor u) zelfs niet voor het al of niet ritueel slachten van Grieken? Wij wassen onze handen in onschuld; wij dreven immers alleen maar handel? Moeten we het paard daarom achter de wagen spannen door een buitensporig hoge rente te berekenen? Via derivaten nog een hypotheek op een hypotheek verstrekken? Of juist gratis micro-krediet of ander trekkingsrecht? Een pan-Europese werkloosheidsuitkering gekoppeld aan een dienstplicht in de zorg? Euro's bijdrukken? Alle hier niet meer gewenste kunstenaars naar Portugal, Ierland, Griekenland en Spanje verbannen? Heeft Paul de Grauwe (NRC-Handelsblad, 24 juni jl.) gelijk als hij wijst op de inconsequentie tussen een *internationale* euro en *nationaal* schatkistpapier (reden waarom hij onder sanering inwisseling voor euro-obligaties bepleit)? Of is hij een nieuwe veiligheidsklep aan het dichtbinden?

Geen idee. Maar als het euro's galgemaal wordt: Haagse betuttelaars genoeg om gehakt van te maken. Daarbij graag Belgische patat als eerbetoon aan een land dat bezuinigt op zijn regering en graag een Griekse salade met veel olijven en feta. Dat custard vla'tje van Wilders hoeft voor mij niet, liever een appel van de boerenmarkt met in het klokhuis een oorwurm als garantiebewijs.

Uw columnist, V.L.